

Norsk Münsterländer Klubb

RASEKOMPENDIUM

Kleiner münsterländer

Med kommentarer fra avlsrådet
(oktober 2012)

Godkjent av Standardkomiteen NKK 2012

Eksteriørdommerkonferansen januar 2013.

Nedenfor følger FCI's rasestandard for Kleiner Münsterländer, med utfyllende kommentarer på punkter avlsrådet mener det er viktig å sette litt fokus på.

Generelt er det viktigste å hele tiden ha i bakhodet at hunden skal ha et helhetlig funksjonelt eksteriør, som danner det fysiske grunnlaget for at fuglehunden skal holde mange og lange jaktdager. Et funksjonelt eksteriør er helt avgjørende for at fuglehunden skal kunne brukes aktivt, gjennom hele dens levetid, uten at den påføres slitasjeskader. Vil derfor presisere at eksteriørdommeren hele tiden tenker funksjon, og ikke henger seg for mye opp i kosmetiske feil som egentlig ikke betyr så mye for en jakthund.

Det er av meget stor viktighet at eksteriørdommere vet og forstår hvordan en fuglehund skal være bygd for å kunne holde et langt og hardt jegerliv i skog og fjell.

HISTORIKK :

For KLM er det nødvendig å vite litt om historien for å forstå rasens noe uensartede eksteriør.

Ved århundreskiftet trodde man at rasen var utdødd. Til alt hell ble den gjenoppdaget av Edmund Löns i 1906. Hos lærer Heitmann i Bergsteinfurt fant han den hund han lenge hadde lett etter. "Den lille spion" som den kaltes, hadde Heitmann avlet på i 40 år, og kunne følge den i renavl ytterligere 70 år tilbake. Til den Heitmannske stamme kom senere de tyngre, mørkere og noe større "spioner" fra jakttoppsynsmann Wohlberg i Harvest-Dorsten. Og dette er de linjer som danner grunnlaget for den renavl som startet i 1912. Og det interessante er at vi i dag, etter 100 års avl, fortsatt finner individer som passer rett inn i beskrivelsen av en Heitmann eller Dorstener hund.

Heitmann linjen beskrives som : elegant, sirlig hund, kort i ryggen, høy i bentøyet, med vidunderlig ganglag, rikelig med tettliggende hårlag og prektig halefane. dette var lyse hunder med meget hvitt, med brune flekker og prikker. Hodet er langstrakt, neseryggen viser ofte en anelse nedadbue uten å virke konkav. Snutepartiet er kraftig, med rimelig fylde, men aldri kort.

Heitmann-linje

Dorstener linjen beskrives som : hårdere i linjene men uten å virke grove. Tvert i mot virker de elegante. De har fremragende front, bryst, manke og skuldre. Dog er ikke sistnevnte så lange eller skrå. Bakben er ofte mindre vinklet. Ryggen en anelse lengre, snutepartiet er ganske likt. Den er mørkere i tegningene, med overvekt av brunt.

Dorstener-linje

Begge typer kan være gode representanter for rasen, men det betinger at de er harmoniske.

Bruksområde:

Kleine Münsterländer Vorstehhund var i Tyskland opprinnelig kalt for jakt-bruks-hund. De tyske jaktlovene krevet tidlig at forpaktere skulle ha tilgang til en brukbar jakthund for raskest mulig å finnes skadet eller skutt vilt. Selv om den er liten anses den i Tyskland for å være en stor jeger. Det er ingen skjødehund, men en ekte jeger som trenger jakt for å leve ut sin medfødte pasjon for jakt. En jakthund blir ikke dressert som et rovdyr på sirkus, men heller fra den er liten gjort fortrolig med den type jakt den skal benyttes til.

Den må læres å jakte for sin fører, finne og påvise vilt, holde kontakten til føreren og være "Gehorsam" (forsiktig/lydig) med viltet.

Tyskland bruker denne rasen mer allsidig enn det som er tilfelle i Norge, men også her er det en linjedeling ved at det avles mot Heitmannsk og Dorstener preg på hundene. De som brukes vesentlig på fugl har Heitmannsk preg, noe mindre av dette i Danmark. Totalt sett er hele jaktformen forskjellig fra hvordan vi bruker hunden i Norge, og dette er naturlig nok med på å prege avlen i Norge. For å sammenligne med Danmark så jaktes det der i roeåkrer og på åkerstubb. Markene er ofte sterkt begrenset, og her passer det med en kompakt sterk hund som jakter med stor intensitet og viltbegjær. Dette paret med god dressur fremskaffer hunder som fungerer godt på denne form for jakt. Dette er hunder som er meget førerfikserte og lite selvstendige, og de styres i terrenget av fører.

Her hjemme ønsker vi å bruke hundens gode egenskaper rettet mot fuglejakt. Ønsket er å tone ned hårviltbegjæret uten helt å fjerne hundens sporings-egenskaper. **Ut i fra det som her er nevnt, ønsker vi at dommerne skal gi hunder med Heitmannsk preg en mer rettferdig behandling.** Dette sett i forhold til mer kompakte hunder som ofte er mindre og ligger i det nedre sjiktet i forhold til standard. I Tyskland har de også ønsket seg en noe større KLM, ved at de på 80-tallet hevet standarden med 2 cm.

Helse:

Rasen har vært og er fremdeles lite betinget med genetiske sykdommer. Det har vært noen få individer som har hatt problemer med hypothyroidisme (stoffsifte) og epilepsi. Ingen oppdrettere har vært tjent med å bruke hunder med disse linjer i avl, slik at dette har blitt hensyntatt i det videre avlsarbeidet. Men det finnes helt klart fortsatt individer vi ikke har dokumentasjon på og som helt sikkert har disse sykdommene.

Selv om det forholdsvis er få hunder av de totale i populasjonen som blir stilt i eksteriørbedømming, og at det er flere individer som er overrepresentert på utstillinger, så sier materialet litt om tendensen innenfor rasen: Eksteriørt holder kleiner münsterländer fremdeles en høy standard.

Vi ønsker at dommerne har dette i minnet når de dømmer :

- at det er en jakthund, og forestiller seg hvordan denne hund ser ut i terrenget ved praktisk jakt.

BWM september 2012

Kleiner münsterländer ble anerkjent som selvstendig rase i Tyskland i 1912
Her ses en gjengivelse av et kobberstikk "Etter dagens arbejde! – av Adolf Elberle
("Illustrierte Jagdzeitung, Leipzig, 1883")

Rasestandard – Kleiner Münsterländer

Gruppe: 7

FCI rasenr : 102
FCI dato : 09.11.2004
NKK dato : 15.06.2006

Opprinnelsesland/

Hjemland: Tyskland

Helhetsinntrykk: Middels stor, kraftig og harmonisk kropp med stor edelhet og eleganse. Edelt hode. Under bevegelse vises flytende kroppslinjer med rett båret hale. Faner på forbena. bukser bak på lårene og utpreget fane på halen. Glinsende pelsen er glatt til lett bølget, tykk og ikke for lang. Bevegelesene harmoniske og jordvinnende.

Viktige proposjoner: Kroppslengden (målt fra brystbespissen til sittebensknuten) høyst 5 cm mer enn mankehøyden.

Skalle: snuteparti = 1 : 1

Adferd/

temperament:

Intelligent og lettlært, temperamentsfull og harmonisk med stabilt gemytt. Oppmerksom og vennlig overfor mennesker med lojalitet overfor eier. pasjonert og utholdende viltfinner med mangeartete jakt-anlegg. Nervesterk og med stor jaktlyst.

Hode:

Hodet og uttrykket karakteriserer rasen.

Skalle: Edel, tørr. Flat til lett hvelvet.

Stopp: Lett markert.

Nesebrusk: Ensfarvet brun.

Snuteparti: Kraftig, langt, rett neserygg.

KOMMENTAR NMLK:

Viktig å merke seg at kleineren skal ha et langt, rett og kraftig snuteparti. Denne lille hunden skal på kontinentet apportere så stort vilt som rev, og her i landet store, tunge fugler som død eller kanskje skadeskutt gås og tiur. Kleineren skal være en allsidig apportør, og for å kunne utføre disse oppgavene må den ha tilstrekkelig kjevelengde og kraftig snuteparti. Kort, lett, snipete snuteparti, eller oppstoppernese er feil.

**Et tispehode med for lett snuteparti.
Leppene skulle vært strammere samt kraftigere underkjeve.
Lyse øyne.**

**Et tispehode utmerket type. Langt, kraftig snuteparti.
Brede, tettliggende og høyt ansatte ører.**

En hannhund med tydelig kjønnspreget og utmerket hode og mørke øyne.

Lepper: Korte, stramme. Godt pigmenterte - ensfargete brune.

Kjever/tenner: Store hvite tenner. Kraftige kjever med regelmessig tannstilling. Saksebitt. Komplet tannsett. Manglende 2 x P1 tillatt.

Øyne: Mørkest mulig. Godt tilsluttede øyelokksrender. Innrullede eller løse og hengende nedre øyelokk samt lyse øyne en feil.

Kinn: Kraftige og muskuløse.

Øyne: Middels store, verken utstående eller dyptliggende. Så mørk brune som mulig. Godt tilsluttede øyelokksrender, dekker blinkhinnen.

Ører: Høyt ansatte, brede, tettliggende. Tilspisset i tuppen. Avsmalnende mot ørespissen. Må ikke rekke vesentlig nedenfor munnviken.

Hals: Lengden i harmoni med helhetsinntrykket. Gradvis bredere mot kroppen. Muskuløs med lett nakkebue. Stram halshud.

Forlemmer:

Helhetsinntrykk: Rette og så parallelle som mulig, sett fra siden står de godt under kroppen. Avstandne fra albue til bakken er lik avstanden fra albue til manke.

- Skulder: Godt tilliggende skulder, meget muskuløs. Godt vinklet.
- Overarm: Lengst mulig. Muskuløs.
- Albue: Godt tilliggende, verken inn- eller utoverdreid. Overarmen godt vinklet mot underarmen.
- Underarm: Kraftig benstamme. Loddrett mot bakken.
- Håndrot: Kraftig.
- Mellomhånd: Lett skråstilt.
- Poter: Runde, godt sluttede, hvelvete. Tilstrekkelig tykke, sterke og robuste tredeputer. Ikke for mye pels. Parallele i stand og bevegelse, verken inn- eller utoverdreide.

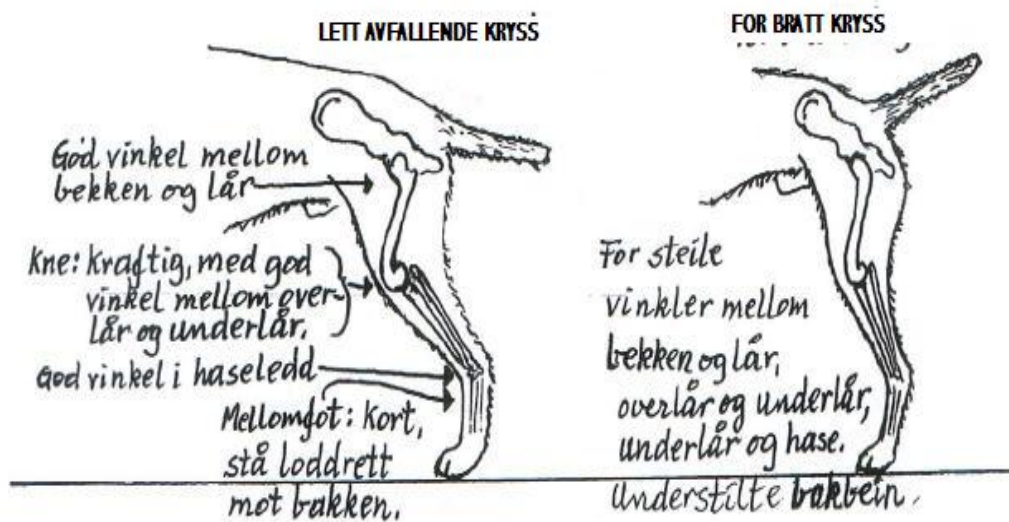
KOMMENTAR NMLK:

Viktig med god vinkling, og parallelle poter. Avgjørende for å sikre god framdrift og steglengde, og for å ta opp tyngden av kroppen på en myk og skånsom måte under galopp.

Dette er særlig viktig med tanke på skader, slitasje og potesårhet.

Kropp:

- Overlinje: Lett fallende i en rett linje.
- Manke: Utpreget.
- Rygg: Stram, muskuløs. Ryggraden godt dekket av kraftige muskler.
- Lend: Kort, bred og muskuløs.
- Kryss: Langt og bredt, ikke kort avfallende, bare lett avfallende mot halen, muskuløs. Bredt bekken.
- Bryst: Mer dypt enn bredt. Brystbenet rekker så langt tilbake som mulig. Godt hvelvete ribben.
- Underlinje/buk: Lett opptrykket bakover i en elegant kurve. Tørr.

Originaltegning: NVK, Per H. Nyman

Eksempel på kort bratt kryss

(billedkilde: rasekompendium til dommerkonferansen 15.januar 2005)

Eksempel på lett avfallende kryss og korrekt kryss.

Hale: Høyt ansatt med fane. Kraftig ved ansatsen, deretter gradvis avsmalnende. I hvile hengende, under bevegelse båret vannrett og ikke for høyt over rygglinjens forlengelse. Bæres lett oppbøyet i ytterste tredjedel.

Eks. på korrekt båret hale

Baklemmer:

Helhetsinntrykk: Rette og parallelle sett bakfra. Korrekte vinkler i kne- og haseledd. Kraftig benstamme.

Lår: Langt, bredt og muskuløst. Bekken og lår danner en god vinkel.

Kne: Kraftig, over- og underlår danner en god vinkling.

Underlår: Langt, muskuløst og senete.

Hase: Kraftig.

Mellomfot: Kort, loddrett mot bakken.

Poter: Runde, hvelvete, godt sluttede. Tilstrekkelig tykke, sterke og robuste tredeputer. Ikke for mye pels. Parallele i stand og bevegelse, verken inn- eller utoverdreide.

Bevegelser: Jordvinnende, med godt fraspark og lik steglengde foran og bak. For- og bakben rette og parallelle. Passgang uønsket.

Hud: Stramt tilliggende uten rynkedannelse.

Pels:

Hårlag: Tykk, middels lang, glatt til lite bølget. Tilliggende, vannavstøtende. Kroppens kontur må ikke gjemmes av for lang pels. Tett pels skal gi mest mulig beskyttelse mot vær, terreng og skader. Kort, glatt pels på ørene er feil. Beheng på forbena; bukser på bakbena ned til hasen; hale med lang fane og hvit haletupp. Mye pels på brystet uønsket.

Kommentar NMLK:

Glatt pels må ikke forveksles med silkeaktig!

Farge: Hvit og brun; brunskimlet med brune flekker, brun sadel eller brune ticks. Bliss tillatt. Tanfargete tegninger på snute, over øynene og rundt anus tillatt (Jungklaus'sche Abzeichen).

Fargevarianter:

Tillatte tanfargete tegninger, Jungklaus'sche Abzeichen

Disse hvite feltene over øye og på neserygg er ikke en feil.

Bemerk:

Mer enn 50% flekket eller kjøttfarget nesebrusk er grov feil

Totalt avpigment nesebrusk er diskvalifiserende

Flere individer begynner å nærme seg å bli helbrune. Må hensynta dette i valg av avlsdyrene.

Størrelse og vekt:

Mankehøyde: Hannhunder: 54 Toleranse \pm 2 cm.
Tisper: 52 cm Toleranse \pm 2 cm.

KOMMENTAR NMLK:

Merk at hunder som avviker \pm 2 cm fra standarden, er premieringsverdig. Mer enn 2 cm avvik fra standarden er feil. Mer enn 4 cm avvik er diskvalifiserende feil. Viser til kommentar ang størrelsen under ”helhetsinntrykk” side 6.

NB : Hvis dommeren bemerker at hunden er annet enn middels stor (liten, stor, meget liten eller meget stor, i under- eller overkant osv.), **er det ønskelig at mankehøyden måles og tallet skrives på kritikken.**

En del hunder kan virke store pga kraftig pels og/eller stort innslag av hvitt.

Feil:

Ethvert avvik fra foregående punkter skal betraktes som feil. Hvor alvorlig feilen er, skal graderes etter hvor stort avviket er i relasjon til rasebeskrivelsen.

Grove feil:

(Betydelige standardavvik)

- Klumpete, grov kroppsbygning.
- Alvorlige avvik i forhold mellom kropp, hals og mankehøyde.
- Mer enn 50% flekket eller kjøttfarget nesebrusk.
- Snipete snute. Konkav neserygg.
- For lyse øyne. Lysegule rovfugløyne.
- Mangle brystdybde. For flag eller tønneformet brystkasse.
- Sterkt ut- eller innoverdreide albuer.
- Steil mellomhånd.
- Kuhaset eller hjulbent, både under stand og bevegelse.
- Sprikende poter, hhv. åpne eller flate poter.
- Tunge bevegelser.
- Glatt hårløse ører, eller for lange og krøllete frynser på ørene.
- Størrelsesavvik på mer enn ± 2 cm og ikke mer enn ± 4 cm.

Diskvalifiserende**feil:**

Hunder som viser tegn på aggressivitet og/eller har fysiske defekter som påvirker hundens sunnhet skal diskvalifiseres.

- Engstelig, aggressiv, skuddredd, viltsky.
- Manglende kjønnspreg.
- Totalt avpigmentert nesebrusk.
- Alle avvikelser fra korrekt saksebitt bortsett fra mangel av 2 x P1.
- Rovfugløyne. Ektropium, entropium, dobbelt rad øyevpper (distichiasis).
- Uttalt løs halshud.
- Tydelig kaprelend, svak rydd, krum hvirvelsøyale.
- Deformert brystkasse, f.eks. avkortet brystben.
- Haleknekk, ringlet hale, andre abnormaliteter, f.eks. for kort eller for lang hale.
- Ensfarget.
- Størrelsesavvik på mer enn ± 4 cm.

OBS

Hannhunder skal ha to normalt utviklede testikler på normal plass.

Rasebeskrivelsen er oversatt fra gjeldende FCI-standard

Norsk Kennel Klub, 15.juni 2006

KOMMENTAR NMLK:

Ønskelig at alle hunder får en liten kommentar på kritikken om gemytt/tilgjengelighet, både de som er bra og de som ikke er bra

Eksempler på diskvalifiserende feil:

- **Sterkt kjølformet bryst**
- **Høyde tisper over 56 cm / under 48 cm**
- **Høyde hannhund over 58 cm / under 50 cm**
- **Silkeaktig pels**
- **Ensfarget pels**
- **Tydlig karpelend**

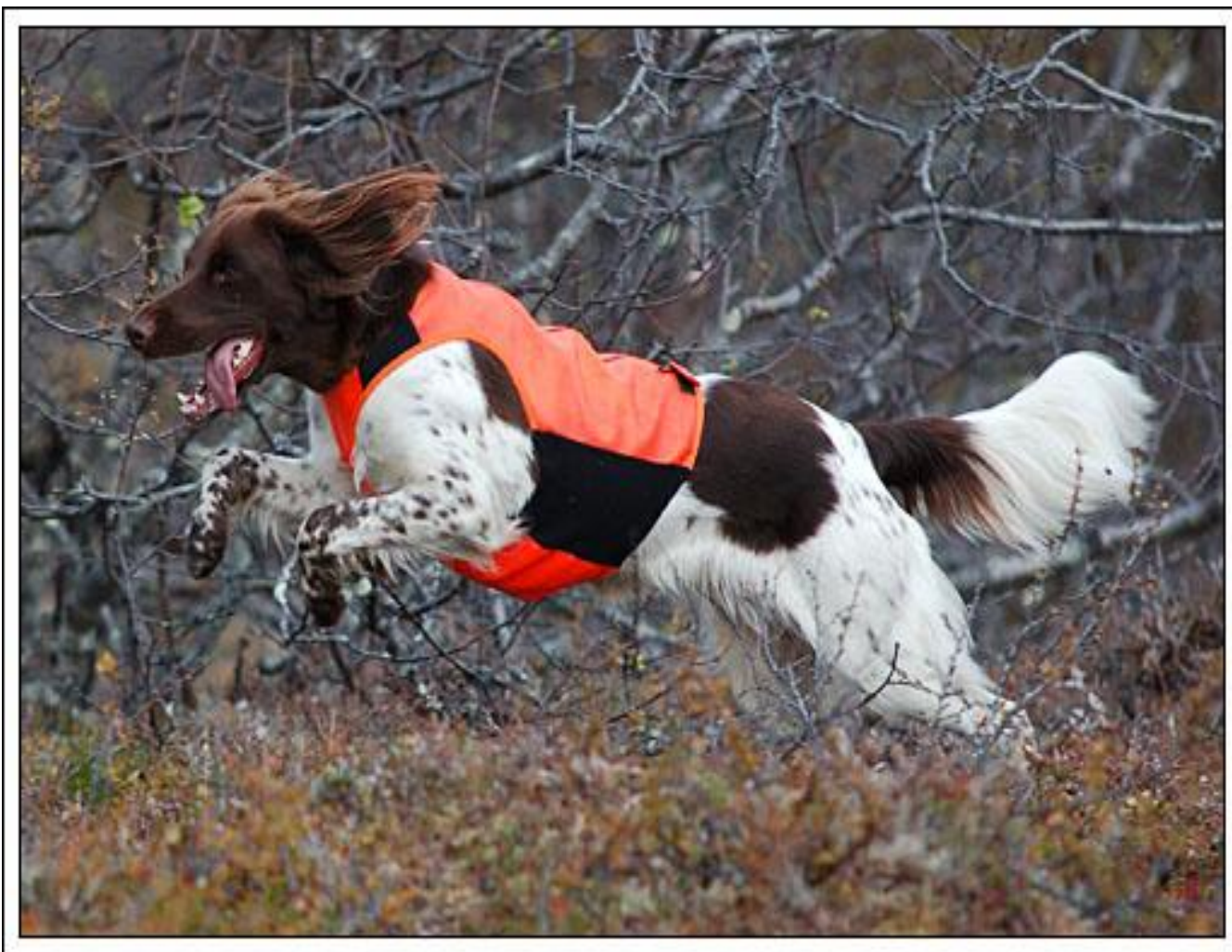
Helt utypisk kleiner münsterländer. Diskvalifiserende.

Hann av utmerket type

Tispe av utmerket type.

Effektive bevægelser er en nødvendighed.

Avlsrådet Kleiner, oktober 2012

EGNE NOTATER :